
Rechten van mensen met een verstandelijke beperking en met dementie lopen gevaar.

Een evaluatiecommissie Wet zorg en dwang hebben een aantal aanbevelingen gedaan en als deze zouden worden aangenomen kom en de rechten van mensen met dementie en een verstandelijke beperking behoorlijk in gevaar. Dit alles wordt uitgesproken en gewaarschuwd door cliëntenorganisaties. De aanbevelingen, verwoord in het dossier Wet zorg en dwang, geven aan dat hoe sociaal werkers met de aanbevelingen dienen om te gaan. De evaluatiecommissie bestaat uit een groot aantal experts en zij stellen in hun rapport voor een versimpeling van het stappenplan. Voor zorgverleners die hierom hun mening is gevraagd noemen de wet een gedrocht.

De landelijke organisaties, Alzheimer Nederland, KansPlus, het LSR, en Ieder(in) geven aan onaangenaam verrast te zijn door de aanbevelingen zoals verwoord in de Wet zorg en dwang. De bovengenoemde landelijke organisaties noemen het een totaal verkeerde zaak daar in de evaluatie de stem van de cliënt (ervaringsdeskundige(n)) ontbreekt. Mensen met dementie en mensen met een verstandelijke beperking zijn totaal niet gehoord en hebben dan ook niet hun perspectief mogen delen, aldus de genoemde organisaties. Dar staat tegenover dat juist vanuit het VN-verdrag Handicap het belang van het betrekken van cliënten (ervaringsdeskundige(n)) bij ontwikkelingen en de implementatie van beleid en wetgeving wordt benadrukt. (Lees dient te worden nageleefd). En daarbij dient men samen met de betrokken cliënt- en naastenorganisaties het cliëntperspectief te borgen bij eventuele aanpassingen of wetswijzigingen.

De cliëntenorganisaties missen de aandacht voor de positieve ervaringen, zoals bewustwording van wat onvrijwillige zorg is. De evaluatie is volgens hen 'éenzijdig en onvolledig'. Ook geven de cliëntenorganisaties aan, dat er nog grote aanpassingen nodig zijn om de Wet zorg en dwang goed ten uitvoer te kunnen brengen. Ondanks dat de Wet zorg en dwang (Wzd) al drie jaar van kracht is, is deze nog lang niet door alle zorgaanbieders goed geïmplementeerd in hun uitvoerend beleid. Ook blijkt in de praktijk dat mensen met een Persoonsgebonden budget (Pgb) op diverse punten nog steeds niet goed zijn geregeld. Daarnaast blijkt, dat in de praktijk, veel zorgaanbieders nog steeds te weinig kennis van zaken hebben over de Wet zorg en dwang. Dat geldt ook voor de mensen (en hun naasten) die te maken hebben met onvrijwillige zorg.

Sinds de invoering van de Wet zorg en dwang (01.01.2020) leidt de wet tot veel discussie. De wet moest de rechten van mensen met dementie en een verstandelijke beperking beter beschermen. Echter in de praktijk blijkt dat veel sociaal werkers, verpleegkundigen, verzorgenden en andere hulpverleners nog flink stoeien met de Wet zorg en dwang. Er blijkt noch het nodige te moeten worden aangepast zoals o.a. het stappenplan. Daarbij komt dat gebleken is dat de Wet zorg en dwang komt met veel nieuwe bureaucratie. In de praktijk blijkt er ook het nodige optimisme te bestaan. Zorgverleners denken bewuster na over hun motivering voor verplichte of onvrijwillige zorg, blijkt uit de evaluaties

Knelpunten in de Wet zorg en dwang werden al eerder vastgesteld in de gehandicaptenzorg. DE landelijke organisatie Zorg en welzijn zocht naar mogelijke oplossingen waar sociaal werkers en andere hulpverleners snel hun voordeel mee kunnen doen. Er waren ook grote zorgen bij de invoering van de Wet zorg en dwang als het gaat om de crisisopvang en de problemen met wachtlijsten. Uiteindelijk hebben partijen hierin een oplossing gevonden. Bij noodzakelijke crisisopvang dient bij de ggz de crisisdienst en bij mensen met dementie of mensen met een verstandelijke beperking dient de intake gevoerd te worden door een specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijke gehandicapten te worden ingeschakeld. De Zorg blijft een zorgpunt. Tilburg, 16.02.23 – Bestuur BUS